Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: A Károlyi-kertben

Forrás: Pesti Hirlap

Bp. (Hely) | 1929. VII. 4. (Idő) | (Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy 712.21

Hely Károlyi-kert

Idő "1929"

Személy

A Károlyi-kertben.

A budapesti festőművészek és szobrászok műtermek céljaira kérik a park üvegházait.

A főváros, amint ismeretes, megvásárolta a Károlyi-palotát, amelynek hatalmas méretű, gyönyörű parkját megnyitották a közönség számára. A kertben régi, érdekes üvegházak állanak, amelyek nagyon alkalmasak volnának festők műtermeiül. Ezeket az üvegházakat azonban a főváros azzal a megokolással, hogy a park panorámájára hátrányosan hatnak, le akarja bontatni. A műtermekben szükölködő budapesti festő és szobrásztársadalom természetesen minden lehetőt elköyet, hogy a fővárost eltéritse ettől a szándékától és ezért *Márffy Ödön* festőművész vezetésével küldöttséget küld *Sipőcz Jenő* polgármesterhez, akitől intézkedést kér az üvegházak fenntartására, valamint arra, hogy azokat a festő- és szobrásztársadalom rendelkezésére bocsássák.

A Károlyi-kertben egyébként a nyári csend az ur. Mintha meg sem nyitották volna a közönség számára, olyan kevés az érdeklődés iránta. Az ujságok kötelességszerüen csak arról számoltak be, hogy két kis ajtót nyitottak a hatalmas kertet elzáró kőfalon, az egyiket a gróf Károlyi-, a másikat a Kaplony-utcában és hogy a jövő évben lebontják a sok vihart látott kőkerítést, helyére pedig diszes vasrácsot tesznek. Ez volt az egész. Hát igaz: sok feljegyeznivaló nem is akadt, hiszen nem egyszer megirták már mindazt, amit erről a főuri házról és szép parkjáról tudni érdemes, a Haynau bekvártélyozását és szereplését, az utolsó grófi gazdának viszontagságait, a kertnek a proletárdiktatura pünkösdi királysága idején való nyilvánosságát, de mégis azt lehet hinni, hogy nálunk, ahol állandó és általános a panasz a terek, parkok és kertek ritkasága miatt, tömegével fogja a polgárság megszemlélni ezt a kertet, amelynek nagyuri elzártságába csak ritkán lehetett egy-egy pillantást vetni a Kecskeméti-utca kapuján át. Téres zöld pázsitból kiemelkedő faóriásokat lehetett látni és az ágaikat oldalt kiváncsian előrenyujtó bokrok tág teret engedtek a találgatásnak: mi rejtőzhetik még távolabb, jobbra és balra, micsoda mesterséges barlangok, szökőkutak, fllagóriák diszithetik a grófi parkot, amelynek kanyargó utjait még a kiváltságosak is csak a legritkább esetben tapodták. Most itt az izgató titok megfejtése és jóformán senkisem kiváncsi rá.

Pedig ez a kert kellemes kis oázis a belvárosi téglarengetegben. Tiszta padok pihenésre hivogatnak, pajkos rigók hangos füttye gyönyörködtet, virágzó liliom bóditó illata szagositja meg a levegőt, buvóhelyek kinálkoznak, ha ki csöndben olvasni óhajt és igazi öröme lehet annak, aki szereti a fiatalságot és megértéssel el tudja nézni azt az egészen különös világot, amelyet a homokban játszadozó, várakat, alagutakat építő gyermekek fantáziája teremt meg.

A kertben egyátalán minden kisméretü. Kivülről nagyobbat sejtet, mint amennyit belülről mutat. Néhány fa lep csak meg hatalmas arányaival (az egyiket vasrudakkal és srófokkal tartják össze, hogy szét ne hulljon), de egyébként minden kicsi: az üvegház, amely most még emberi lakóhelyül szolgál; az ugynevezett virágoskert, amelynek alig néhány lépésnyi területén érdekes gondozatlanság és vadonnövés látszatát keltve mutogatják szép kék, sárga, haragosvörös szinüket, a fejüket magasanhordó liliomok köré csoportosuló virágok; a bokrok zöldjében elfutó utak, amelyek tekervényességet mimelnek, holott alig lépünk egyet-kettőt, már a végükön is vagyunk. Szóval nem nagy kert, nem imponáló park, de mégis szép és meghitt kis üdülőhely.

A jellege még nem domborodott ki teljesen. A Muzeum-kert tudvalevőleg paradicsoma a gyermekeknek, akik gondos dajkák és szigoru bonnok felügyelete alatt játszadoznak; az Erzsébet-teret még a K. u. K. világban hadfiak és konyhatündérek találkozóhelyének nevezte ki a köztudat; a Tisza Kálmán-tér a szegény ember pihenője; a Szabadság-tér maholnap valóságos muzeuma a történelmi emlékeztetőknek; az Erzsébethid budai oldalán, a Duna partján szerényen meglapuló parkocska talán a legszebb kertje a fővárosnak, de a Károlyi-kertnek még nem lehet helytálló jelzőt adni. Most, az érettségi heteiben és az évzáró vizsgálatok idején mintha az ifjuság pihenőhelye lett volna.

Az uj vasrács inkább ártalmára lesz a kertnek, semmint hasznára. El fogja veszteni kizárólagos kert-jellegét. Teljesebb lesz a közössége az utcával, átjárónak fogják használni és el fogja veszteni azt a poézist, amely most, kiváncsi szemnek áthatolhatatlan kőfallal védve, megvan benne. Teljesen el fogja veszteni, hiszen az élet prózája már most is fölriasztja az embert, amikor a rigófüttybe belekiabál a szomszédos utcából egy rekedt hang:

— Veszek mindenfélét, kalapot, cipőt, ruhát, tollat, butort, csontot, üveget, bőrt! . . . :

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: .....

.....

Forrás: .....

(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házinyomda 1926 — 8891

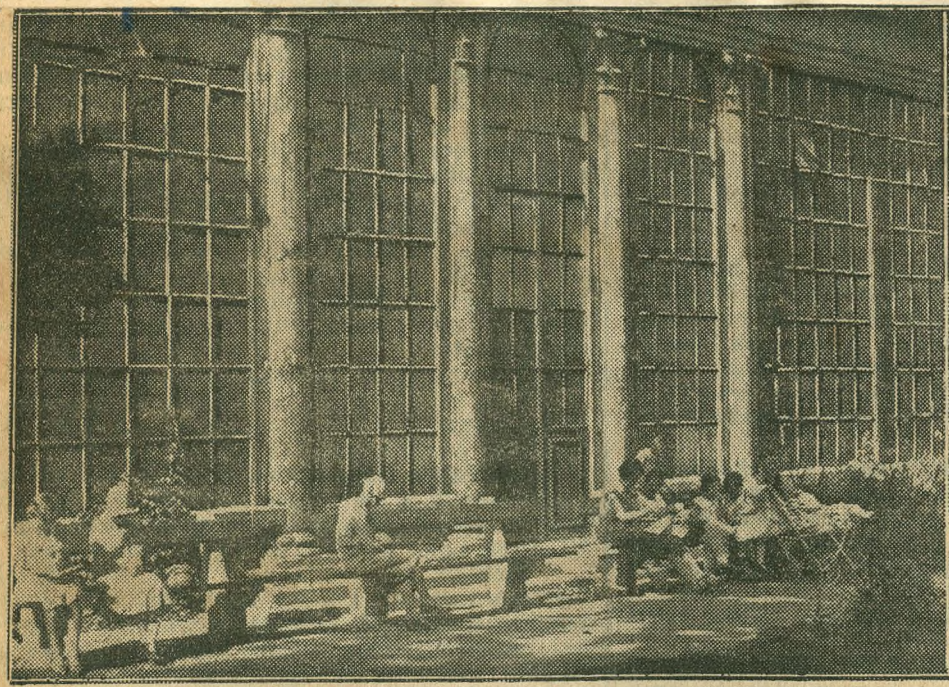

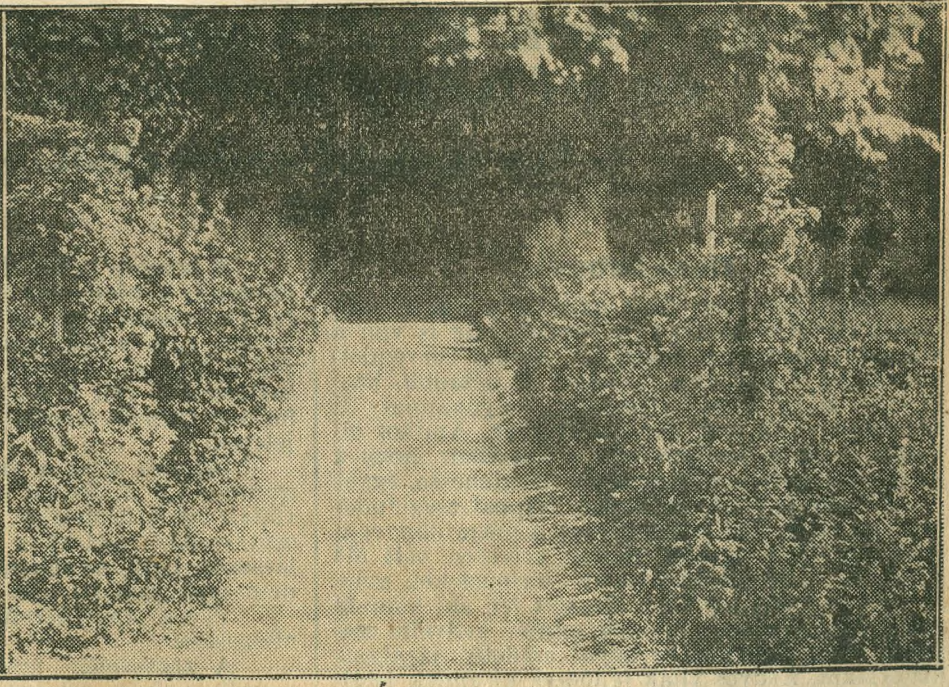

Képek a Károlyi-kertből. Baloldali kép: a Károlyi-kert üvegházainak egyike. A főváros le akarja bontatni az üveg házakat, amelyeket műterem nélküli szobrászművészek szeretnének megkapni. Jobboldali kép: részlet a nagyközönség számára megnyitott parkból.